

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/09-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 13 C 472/07 a takto

rozhodol:

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. januára 2009 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S. 123 (ďalej len „sťažovateľ“, „sťažovateľka“, ale aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 472/07. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. decembra 2008.

Zo sťažnosti a z priložených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľ vedie ako žalobca súdny spor o ochranu osobnosti proti Obci S. na okresnom súde pod sp. zn. 13 C 472/07, pričom požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Uznesením okresného súdu č. k. 13 C 472/07-77 zo 14. mája 2008 nebolo sťažovateľovi priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 193/2008 z 9. septembra 2008 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie datované a doručené 29. septembra 2008, v ktorom požiadal znova o oslobodenie od platenia súdneho poplatku a o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Uznesením okresného súdu č. k. 13 C 472/07-97 z 10. decembra 2008 bola žiadosť sťažovateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietnutá s poučením, že proti uzneseniu možno podať odvolanie.

Sťažovatelia žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy uzneseniami okresného súdu č. k. 13 C 472/07-97 z 10. decembra 2008 a č. k. 13 C 472/07-77 zo 14. mája 2008 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 193/2008 z 9. septembra 2008 s tým, aby boli uznesenia zrušené. Požaduje tiež náhradu trov konania, ako aj ustanovenie bezplatného právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky treba považovať za podanú zjavne neoprávnenou osobou.

Z listinných dôkazov predložených ústavnému súdu je nepochybné, že v konaní o ochrane osobnosti vedenom okresným súdom pod sp. zn. 13 C 472/07 sťažovateľka nie je účastníčkou konania, keďže účastníkom je iba sťažovateľ v postavení žalobcu. Preto je vylúčené, aby v tomto konaní mohli byť porušené označené práva sťažovateľky.

2. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 13 C 472/07-77 zo 14. mája 2008 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 193/2008 z 9. septembra 2008 považuje ústavný súd za oneskorene podanú.

Uznesenie krajského súdu z 9. septembra 2008 muselo byť doručené sťažovateľovi najneskôr 29. septembra 2008, keďže tohto dňa podal proti uzneseniu dovolanie. Sťažnosť

ústavnému súdu bola odovzdaná na poštovú prepravu až 30. decembra 2008, teda po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

3. Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 13 C 472/07-97 z 10. decembra 2008. Na prerokovanie a rozhodnutie o tejto časti sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Z už citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy. V danom prípade bolo proti uzneseniu okresného súdu prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Preto právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2009